IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (nr 118)**

z dnia 22 marca 2022 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (nr 118)

22 marca 2022 r.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi, obradująca pod przewodnictwem posła **Roberta Telusa (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– uchwałę Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2086);

– informację na temat wpływu produkcji biopaliw transportowych na stabilizację sytuacji w rolnictwie;

– informację temat prac nad rządowym projektem nowelizacji ustawy „bio" w kontekście implementacji dyrektywy RED2;

– informację na temat rozwiązań prawnych i bieżących problemów krajowego łańcucha wytwórczego biokomponentów.

W posiedzeniu udział wzięli: **Anna Gembicka** sekretarz stanu i **Rafał Romanowski** sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikami, **Piotr Dziadzio** podsekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, główny geolog kraju, pełnomocnik rządu ds. polityki surowcowej państwa wraz ze współpracownikami, **Cezary Falkiewicz** zastępca dyrektora Departamentu Spółek Paliwowo-Energetycznych Ministerstwa Aktywów Państwowych, **Andrzej Kojtych** doradca ekonomiczny w Departamencie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli, **Juliusz Młodecki** prezes zarządu Krajowego Zrzeszenia Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych, **Mariusz Olejnik** prezes zarządu Federacji Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, **Adam Stępień** członek zarządu Krajowej Izby Biopaliw i Pasz Białkowych, **Ewa Rosiak** adiunkt w Zakładzie Rynków Rolnych i Metod Ilościowych Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, **Grzegorz Anczewski** doradca w Biurze Krajowej Rady Izb Rolniczych, **Paweł Gała** przedstawiciel Instytutu Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich – Państwowego Instytutu Badawczego oraz **Karol Bogusz** kierownik Działu Rejestracji w CanPoland S.A., Polska Izba Konopi.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Jolanta Boratyn-Dąbkowska, Dariusz Myrcha** i **Damian Stanisławski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Katarzyna Abramowicz** i **Radosław Iłowiecki** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Witam państwa ogólnie – państwa posłów, państwa gości.

Proszę, stwierdzimy kworum. Proszę bardzo. Bardzo proszę, żebyśmy sprawdzili kworum.

Informuję, że dzisiejsze posiedzenie zostało zwołane na podstawie art. 198 regulaminu Sejmu i będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość.

Witam obecną z nami sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, panią minister Annę Gembicką. Bardzo serdecznie witam wraz ze współpracownikami i współpracownicami. Zdalnie jest z nami pan Piotr Dziadzio, podsekretarz stanu, główny geolog kraju, pełnomocnik rządu ds. polityki surowcowej państwa w Ministerstwie Klimatu i Środowiska. Witam bardzo serdecznie, panie ministrze, wraz ze współpracownikami. Witam

pana Rafała Romanowskiego, sekretarza stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi – mam nadzieję, że również się z nami połączył wraz ze współpracownikami. Z Ministerstwa Aktywów Państwowych jest pan Cezary Falkiewicz, zastępca dyrektora Departamentu Spółek Paliwowo-Energetycznych. Witam pana bardzo serdecznie. Również witam pana Adama Stępnia, dyrektora generalnego Krajowej Izby Biopaliw oraz Polskiego Stowarzyszenia Producentów Oleju. Witam wszystkich przybyłych państwa gości.

Spróbujemy stwierdzić kworum. Bardzo proszę. Dziękuję bardzo. Proszę o podanie wyników. Jeszcze chwilę poczekamy, jeszcze pani poseł jest z nami – widzimy, że jest. Stwierdzam kworum. W posiedzeniu bierze udział 28 parlamentarzystów i jeszcze dwie panie poseł przyszły, pani przewodnicząca jest również, a więc stwierdzam kworum.

Komunikat dla państwa posłów oraz gości łączących się zdalnie. Przypominam, że przed posiedzeniem otrzymaliście państwo instrukcję zgłoszenia się do dyskusji i zabrania głosu w trakcie posiedzenia.

Informuję, że porządek posiedzenia obejmuje w punkcie pierwszym: rozpatrzenie uchwały Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2086), w punkcie drugim: rozpatrzenie informacji ministra aktywów państwowych oraz ministra rolnictwa i rozwoju wsi na temat wpływu produkcji biopaliw transportowych na stabilizację sytuacji w rolnictwie, w punkcie trzecim: informację ministra klimatu i środowiska na temat prac nad rządowym projektem nowelizacji ustawy „bio" w kontekście implementacji dyrektywy RED2 i w punkcie czwartym: rozwiązania prawne i bieżące problemy krajowego łańcucha wytwórczego biokomponentów. Informację przedstawi pan Adam Stępień, dyrektor generalny Krajowej Izby Biopaliw oraz Polskiego Stowarzyszenia Producentów Oleju.

Przystępujemy do realizacji punktu pierwszego porządku dziennego. Szanowni państwo, marszałek Sejmu zgodnie z art. 54 ust. 1 regulaminu Sejmu skierowała w dniu 14 marca 2021 r. uchwałę Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2086) do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi w celu rozpatrzenia. Uchwała zawiera 9 poprawek.

Poprawka nr 1.

Tutaj mamy propozycję, aby poprawki nr 1, 2, 3, 6, 7 i 8 głosować łącznie. Co na to Biuro Legislacyjne? Bardzo proszę.

Legislator z Biura Legislacyjnego Radosław Iłowiecki:

Dziękuję. Radosław Iłowiecki, Biuro Legislacyjne.

W związku z tym, że poprawki nr 1–3 oraz poprawki nr 6–8 łączą się merytorycznie oraz legislacyjnie, proponujemy głosować je łącznie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo.

Czy jest z nami przedstawiciel Senatu? Czy zdalnie łączy się z nami przedstawiciel Senatu?

Po raz kolejny mamy taką sytuację, że mamy poprawki Senatu i nie mamy senatora, który przedstawi te poprawki. A więc powinniśmy wszystkie poprawki odrzucić, skoro nie mamy przedstawiciela Senatu? No, ale bardzo proszę.

Legislator Radosław Iłowiecki:

Jeszcze chciałem zaznaczyć, że sprawa łączeń, o których wspomniałem, wynika też właśnie z uzasadnienia poprawek Senatu. Senat zaproponował też takie łączenie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo.

A więc głosujemy. Może poproszę o stanowisko rządu do poprawek nr 1, 2, 3, 6, 7, 8.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Anna Gembicka:

Popieramy te poprawki.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Za przyjęciem, tak? Rząd popiera poprawki nr 1, 2, 3, 6, 7, 8.

Przystępujemy do głosowania. Kto z państwa jest za przyjęciem poprawek? Proszę o podniesienie ręki i naciśnięcie zielonego przycisku. Kto jest przeciw? Proszę o podniesienie ręki i przyciśnięcie czerwonego przycisku. A kto się wstrzymał, naciska żółty.

Dziękuję bardzo. Proszę o podanie wyników. Głosowało 31 parlamentarzystów. Za było 28 posłów, przeciw 2, a 1 wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że poprawki nr 1, 2, 3, 6, 7, 8 zostały przyjęte.

Poprawka nr 4. Senator, którego nie ma. Strona rządowa?

Sekretarz stanu w MRiRW Anna Gembicka:

Jesteśmy za przyjęciem tej poprawki.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Strona rządowa jest za.

Przystępujemy do głosowania. Kto z państwa jest za pozytywną opinią do poprawki nr 4? Przypominam, że rząd jest za.

Bardzo proszę, kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretariat – można sprawdzić, kto z senatorów powinien być na tym posiedzeniu?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Możemy sprawdzić, ale nie w tym momencie, nie w trakcie głosowania.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

W międzyczasie bardzo proszę – chodzi o to, żebyśmy wiedzieli, kto z panów senatorów, który powinien tu być, nie dojechał.

Dziękuję bardzo. Proszę o podanie wyników.

Głosowało 31 parlamentarzystów. Za było 30 posłów, 1 głos wstrzymujący. Stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała poprawkę nr 4.

Poprawka nr 5. Senator, którego nie ma. Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne? Rząd? Jest propozycja ze strony Senatu, żeby poprawki nr 5 i 9 głosować razem. Biuro Legislacyjne wyraża taką samą opinię?

Legislator Radosław Iłowiecki:

Tak, ze względów legislacyjnych proponuję te dwie poprawki głosować łącznie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo. Rząd?

Sekretarz stanu w MRiRW Anna Gembicka:

Jesteśmy za przyjęciem tych poprawek.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do głosowania. Proszę bardzo, kto z państwa jest za? Proszę o podniesienie ręki i naciśnięcie przycisku. Rząd, przypominam, jest za. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Dziękuję bardzo. Proszę o podanie wyników. Głosowało 31 parlamentarzystów, wszyscy byli za. Stwierdzam, że poprawki nr 5 i 9 zostały zaopiniowane pozytywnie.

Na tym zakończyliśmy rozpatrywanie poprawek Senatu. Szanowni państwo, musimy wybrać posła sprawozdawcę. Proponuję pana posła przewodniczącego Jarosława Sachajko. Czy są inne propozycje? Nie ma? Czy pan poseł wyraża zgodę?

Poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Jak najbardziej. Bardzo dziękuję za zaufanie, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Czy ktoś jest przeciw? Nie. Stwierdzam, że poseł przewodniczący Sachajko został sprawozdawcą naszej Komisji.

Przechodzimy do kolejnego punktu porządku obrad. A ponieważ wszystkie informacje generalnie dotyczą rynku biopaliw, proponuję, abyśmy wysłuchali poszczególnych informacji, a następnie przeprowadzimy dyskusję. Czy ktoś jest przeciw takiemu procedowaniu? Nie. Skoro tak, to proszę o zabranie głosu pana Rafała Romanowskiego,

sekretarza stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, o przedstawienie informacji – jeżeli jest z nami.

Czy jest pan minister Rafał Romanowski?

Poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Jest.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Panie ministrze, nie słyszymy pana.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Minister Romanowski jest.

Poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Jest, jest, było widać przez chwilę.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Było pana widać, panie ministrze, ale nie słychać.

Pani minister, może niech pani minister zostanie, bo gdyby nie było ministra Romanowskiego, to pani…

Poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Coś powie o biopaliwach.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Pan minister właśnie się wyłączył.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Skoro nie możemy się połączyć z ministrem, to może jest połączony z nami pan Cezary Falkiewicz z Ministerstwa Aktywów Państwowych?

Widzimy, że jest minister Dziadzio, to może zaczniemy od pana ministra. Panie ministrze, niech pan ratuje sytuację, bo ministrowie z resortu aktywów państwowych, jak również z Ministerstwa Rolnictwa nie łączą się z nami.

Panie ministrze, oddaję panu głos. Nie słyszymy pana, panie ministrze. Nie słyszymy pana. Coś jest nie tak, bo widzimy, a nie słyszymy.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Piotr Dziadzio:

Czy teraz państwo słyszycie?

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Tak, słyszymy, oddajemy panu głos. Proszę bardzo, panie ministrze, dziękuję.

Podsekretarz stanu w MKiŚ Piotr Dziadzio:

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, panie przewodniczący, rozumiem, że przeszliśmy w porządku dziennym do trzeciego punktu, tak?

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Panie ministrze, połączyliśmy wszystkie punkty dotyczące biopaliw, dlatego będzie to jedna informacja, jedna dyskusja. Bardzo proszę o wypowiedź w swoim temacie.

Podsekretarz stanu w MKiŚ Piotr Dziadzio:

Dobrze, więc ja mam punkt dotyczący informacji na temat prac nad rządowym projektem nowelizacji ustawy „bio", w kontekście implementacji dyrektywy RED2. Krótko postaram się państwu zreferować, na jakim etapie jesteśmy w tej chwili z pracami nad ustawą.

Projekt ustawy jest już w wykazie Rady Ministrów. Jest to projekt ustawy pod nr UC110. Został wpisany 11 lutego 2021 r. na listę priorytetów ministra w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, a następnie 15 lutego został przekazany do uzgodnień międzyresortowych, konsultacji społecznych i opiniowania. Termin spływania uwag minął 8 marca, a dzisiaj jesteśmy na etapie analizy wszystkich tych uwag, które do nas wpłynęły.

A teraz uwaga – 30 podmiotów wskazało nam, przesłało nam swoje uwagi, które są spisane na kilkuset stronach. Te uwagi są zarówno pozytywne, jak i, powiedzmy, negatywne, jak również wykluczające się wzajemnie. Uwagi nadal wpływają, więc pro-

ces opiniowania w zakresie uwag, które powinniśmy rozpatrzyć, nadal mamy otwarty. Bardzo, bardzo ważne jest to, że w tej chwili, na dzień dzisiejszy, potrzebujemy też czasu, żeby zapoznać się ze wszystkimi uwagami. Musimy zgłoszone uwagi przeanalizować, przestudiować i wyciągnąć wnioski, które będą wnioskami, powiedzmy, neutralnymi dla ustawy, ale równocześnie będą wychodzić naprzeciw jednej czy drugiej stronie tych postulatów.

A zatem uprzejmie proszę państwa o cierpliwość. Jeśli będziemy już mieli wykonaną pełną analizę, to chętnie się nią podzielimy. Gdy poklasyfikujemy w ogóle te uwagi, to się podzielimy z państwem zgłoszonymi uwagami. Na tę chwilę mogę tyle powiedzieć na temat realizacji ustawy „bio".

Aha, jeszcze mogę krótko powiedzieć na temat przewidywanego harmonogramu prac, bo to też jest ważne. Mamy ambicje w tym zakresie, żeby przeanalizować bardzo szybko te uwagi. Równocześnie chcielibyśmy w maju skierować projekt do rozpatrzenia na Komitet do Spraw Europejskich oraz na Komitet Stały Rady Ministrów. W czerwcu planujemy, ażeby projekt został przekazany na Komisję Prawniczą oraz aby kolejno był przyjęty przez Radę Ministrów. W czerwcu chcemy zakończyć prace na etapie rządowym, tak aby projekt trafił do Sejmu w lipcu bieżącego roku. Przewidujemy, że ta ustawa powinna wejść w życie z dniem nie późniejszym niż 1 stycznia przyszłego roku.

Wydaje mi się, że to jest wyczerpująca informacja na temat stanu realizacji.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Bardzo dziękuję, panie ministrze.

Czy pan minister Romanowski już się połączył z nami?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Nie widzę.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

A pan dyrektor Cezary Falkiewicz?

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Pan dyrektor Falkiewicz powinien być.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Pan dyrektor Cezary Falkiewicz?

Zastępca dyrektora Departamentu Spółek Paliwowo-Energetycznych Ministerstwa Aktywów Państwowych Cezary Falkiewicz:

Dzień dobry, szanowny panie przewodniczący, dzień dobry, szanowna Komisjo, słyszę państwa bardzo dobrze, chociaż z jakimiś drobnymi opóźnieniami. Mam nadzieję, że mnie też będzie dobrze słychać.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Bardzo dobrze słychać. Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Zastępca dyrektora Departamentu Spółek Paliwowo-Energetycznych MAP Cezary Falkiewicz:

Szanowni państwo… Halo, halo. Panie przewodniczący, mogę?

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Tak, proszę bardzo, proszę bardzo.

Zastępca dyrektora Departamentu Spółek Paliwowo-Energetycznych MAP Cezary Falkiewicz:

Dziękuję serdecznie. W nawiązaniu do słów pana ministra Dziadzio pragnę potwierdzić, że spółki z udziałem Skarbu Państwa – PKN Orlen i Grupa Lotos S.A. – również uczestniczą w procesie legislacyjnym projektu ustawy o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach stałych. Nasze spółki są na bieżąco.

Natomiast w kontekście właściwości Ministerstwa Aktywów Państwowych, tak jak wspomniałem, ministerstwo wykonuje prawa z akcji w spółkach PKN Orlen oraz Grupa Lotos S.A. W strukturach tych grup kapitałowych funkcjonują spółki Orlen Południe

i Lotos Biopaliwa, które zajmują się produkcją oraz sprzedażą biopaliw i biokomponentów. Działalność gospodarcza w zakresie wytwarzania biokomponentów, zgodnie z rozporządzeniem unijnym, jest działalnością regulowaną, zatem wymaga wpisu do rejestrów. Nasze spółki, właściwie spółki córki Orlen Południe i Lotos Biopaliwa, zostały wpisane do rejestru wytwórców dyrektora generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa. Spółki z udziałem Skarbu Państwa znajdują się również na liście podmiotów, które są zobowiązane do realizacji narodowego celu wskaźnikowego, który to wykaz prowadzi prezes Urzędu Regulacji Energetyki.

Pragnę tylko zauważyć, że Orlen Południe i Lotos Biopaliwa są jednymi z przeszło 20 podmiotów, które znajdują się w wykazie prowadzonym zarówno przez KOWR, jak i URE. Z informacji posiadanych przez Ministerstwo Aktywów Państwowych wynika, że pod względem wolumenu produkcji spółki z udziałem Skarbu Państwa, o których wspominałem, posiadają niespełna jedną trzecią udziału w rynku.

Jeśli państwo pozwolą, to z przyjemnością przedstawię państwu spółki Orlen Południe i Lotos Biopaliwa. Działalność biznesowa Orlen Południe koncentruje się głównie na segmentach produktowych, związanych z produkcją oraz sprzedażą biopaliw i biokomponentów, ale też parafin oraz rozpuszczalników. Spółka Orlen Południe oferuje zarówno biokomponenty przeznaczone do komponowania z tradycyjnymi olejami napędowymi pochodzenia naftowego, jak i biokomponenty mogące stanowić samoistne paliwo. Zgodnie z informacjami opublikowanymi przez spółkę za 2020 r. około 70% przychodów spółki jest generowanych przez obrót z jednostkami powiązanymi kapitałowo.

Pod koniec ubiegłego roku, bodajże w listopadzie, spółka Orlen Południe poinformowała, że w Grupie Orlen powstanie kompleks instalacji do produkcji bioetanolu nowej generacji. Ta ekologiczna inwestycja zostanie zrealizowana w zakładzie w Jedliczu. Orlen Południe dysponuje dwoma zakładami – w Jedliczu i w Trzebini. Akurat ta instalacja, nowa instalacja bioetanolu, będzie zlokalizowana w Jedliczu. Będzie pierwszą tego typu instalacją w Polsce, a drugą w Europie. Realizacja projektu w Jedliczu będzie miała duże znaczenie dla Grupy Orlen. Pozwoli rozszerzyć nie tylko portfolio o kolejne, nowoczesne i przyjazne środowisku bioprodukty, ale też pozwoli rozwijać kompetencje i tworzyć specjalistyczne miejsca pracy. Wydajność tej instalacji wyniesie około 25 tys. ton bioetanolu rocznie.

Zastosowanie bioetanolu w transporcie jako dodatku do benzyny przyczyni się z jednej strony do spełnienia przez koncern narodowego celu wskaźnikowego, ale będzie też kolejnym, istotnym i ważnym krokiem do osiągnięcia przez PKN Orlen neutralności emisyjnej do 2050 r., do której zobowiązała się grupa. Wartość inwestycji w produkcję bioetanolu nowej generacji wyniesie około 1,12 mld zł. Uruchomienie inwestycji jest planowane w czwartym kwartale 2024 r. Bioetanol będzie produkowany w Jedliczu z surowców niespożywczych, pozyskiwanych głównie od polskich rolników, przede wszystkim ze słomy zbóż, co pozwoli lepiej wykorzystać potencjał lokalnego rolnictwa, oczywiście przede wszystkim rolnictwa zlokalizowanego w południowej Polsce. Sama realizacja projektu będzie się też wiązała ze wzrostem zatrudnienia. Z informacji publikowanych przez spółkę wynika, że w rafinerii powstanie około 50 nowych miejsc pracy, m.in. dla specjalistów z zakresu zaawansowanych biotechnologii.

Pragnę jeszcze dodać, że w ubiegłym roku spółka Orlen Południe uruchomiła w zakładzie w Trzebini, w swojej drugiej rafinerii, pierwszą w Polsce i, jak wynika z tego, co podaje spółka, największą w Europie instalację do produkcji ekologicznego glikolu propylenowego. Zdolności wytwórcze instalacji wynoszą 30 tys. ton rocznie, co oznacza, że spółka pokryje aż 75% krajowego zapotrzebowania na ten produkt. Wartość inwestycji w Trzebini – produkcji glikolu propylenowego – wyniosła około 400 mln zł, Jak podaje spółka, jest to też kolejny krok do osiągnięcia strategicznych celów koncernu w obszarze nisko- i zeroemisyjnej energetyki.

Grupa Orlen inwestuje również w program biogazowy, w ramach którego na terenie całego kraju powstanie sieć biogazowni. Jest to wspólny projekt, tworzony przez Orlen Południe i Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo. Projekt będzie opierać się przede wszystkim na pozyskiwaniu i budowie instalacji biometanowych, rozwoju technologii

wykorzystywanych do wytwarzania biometanu, a także produkcji, obrocie i stosowaniu biometanu w różnych obszarach działalności zarówno grupy Orlen, jak i grupy PGNiG.

Do tej pory w ramach swojego programu biogazowego Orlen Południe nabył trzy biogazownie rolnicze w Konopnicy, Wojnach-Wawrzyńcach i Jeżewie. Wszystkie trzy instalacje zgodnie z planami spółki Orlen Południe i PGNiG zostaną rozbudowane i przekształcone w nowoczesne biometanownie wytwarzające biometan, który potencjalnie mógłby zostać wykorzystany do produkcji zielonego wodoru. PGNiG jest też zainteresowany dodawaniem biometanu do gazu ziemnego i przesyłem mieszanki sieciami dystrybucyjnymi, należącymi do grupy. W tym celu spółka PGNiG S.A opracowała standardy jakości biometanu, który może być wprowadzony do sieci, a także warunki przyłączania biometanowni.

Również Grupa Lotos S.A. planuje prace w zakresie rozwoju rynku biogazu i biometanu. W styczniu 2022 r. uruchomiono fazę planowania projektu „Platforma IT BIOGAZ", a w drugim kwartale tego roku jest planowane rozpoczęcie fazy budowy w ramach projektu „Platforma IT BIOGAZ". W wyniku tego działania w pierwszych trzech miesiącach przyszłego roku planowane jest powstanie portalu handlowego do kontraktacji biogazu i biometanu u dostawców.

To wszystko w wielkim skrócie o tych spółkach. Jeśli będą jakieś pytania, to pozostaję do państwa dyspozycji.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo, panie dyrektorze. Pytania będą później, na koniec.

Może teraz poprosimy ministra Romanowskiego – może się nareszcie połączył? Z Ministerstwem Rolnictwa mamy często problemy, prawda?

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Rafał Romanowski:

Witam serdecznie wielce szanownego pana przewodniczącego.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Bardzo serdecznie witam, panie ministrze. Bardzo proszę, oddaję panu głos.

Sekretarz stanu w MRiRW Rafał Romanowski:

Pan przewodniczący pozwoli, że będę miał tylko zasięg głosowy. Niestety nie będę miał zasięgu wizualnego ze względu na to, że właśnie mamy po raz kolejny problem z połączeniem z budynkiem G w Sejmie Rzeczypospolitej Polskiej.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Myślę, że to jest problem w ministerstwie, bo w Sejmie inni się łączą. Wygląda więc na to, że jest problem w ministerstwie. Ale dobrze, proszę bardzo. Ubolewamy, że nie będziemy pana ministra mogli widzieć, ale dobrze, że chociaż słyszymy. Proszę bardzo.

Sekretarz stanu w MRiRW Rafał Romanowski:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, wśród głównych wyzwań współczesnego świata niezmiernie ważne jest właśnie zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego oraz energetycznego. Realizowana na poziomie Unii Europejskiej polityka zastępowania w transporcie paliw kopalnych energią odnawialną ukształtowała rynek biopaliw ciekłych. W Polsce ten sektor wykorzystuje przede wszystkim biokomponenty w postaci estrów metylowych oraz bioetanolu.

Aktualnie w rejestrze wytwórców, prowadzonym przez dyrektora generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, wpisanych jest 14 wytwórców bioetanolu z możliwością produkcji około 770 tys. ton, 8 wytwórców estrów z możliwością produkcji około 986 tys. ton, 3 wytwórców węglowodorów syntetycznych z możliwością produkcji około 445 tys. ton. Podstawowym surowcem wykorzystywanym do produkcji estrów jest olej rzepakowy, natomiast do produkcji bioetanolu podstawowym surowcem jest alkohol etylowy, wytwarzany głównie z kukurydzy.

Produkcja biowęglowodorów znajduje się w początkowej fazie rozwoju. W 2021 r. wytworzono w Polsce 6,9 tys. ton tego rodzaju biokomponentów, co odpowiada około 1,5% zdolności produkcyjnych. Do tej pory przetworzono 5,27 tys. ton oleju rzepakowego.

Obecnie rozwijane rozwiązania prawne zawarte w ustawie z 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych skutecznie powiązały potrzeby krajowych rynków biopaliw z potrzebami producentów rolnych dostarczających surowce rolne do produkcji biokomponentów. Krajowa produkcja biokomponentów, bioetanolu i estrów, utrzymuje stabilny rynek zbytu na około 2,2 mln ton rzepaku oraz na około 600–700 tys. ton zbóż, głównie kukurydzy. Szacuje się, że na przestrzeni ostatnich 5 lat sprzedaż rzepaku oraz kukurydzy na biopaliwa umożliwiła rolnikom uzyskanie przychodu w wysokości prawie 4 mld zł rocznie.

Krajowy rynek biopaliw wspiera wiele innych branż powiązanych z przetwórstwem surowców rolnych, w tym produkcję paszy. Sektor biopaliw umożliwia pozyskanie około 1,7 mln ton cennych wysokobiałkowych dodatków do pasz. Szacuje się, że z rynkiem biopaliw w Polsce powiązanych jest około 150 tys. rolników dostarczających surowce do produkcji biokomponentów. Ponadto około 41 tys. miejsc pracy funkcjonuje bezpośrednio lub pośrednio w branży wytwórców biokomponentów, w gorzelnictwie oraz w przemyśle olejarskim.

Polska dysponuje dużym potencjałem wzrostu w zakresie produkcji biogazu i biometanu, w szczególności produktów ubocznych i odpadowych w produkcji rolnej i przetwórstwa rolno-spożywczego. Dotychczasowe szacunki oparte jedynie na surowcach z rolnictwa wskazywały na możliwość pozyskania ponad 7,8 mld m^3 biogazu rolniczego rocznie. Przy uwzględnieniu surowców pochodzących z przetwórstwa rolno-spożywczego istniejący potencjał może być nawet dwukrotnie większy. Aktualnie funkcjonujące w Polsce biogazownie rolnicze pozwalają na zagospodarowanie blisko 5 mln ton różnego rodzaju surowców pochodzenia rolniczego, z czego 87% stanowią produkty uboczne i odpadowe zarówno z rolnictwa, jak i z przetwórstwa rolno-spożywczego.

Udział surowców pochodzących z upraw celowych wyniósł niecałe 13%. To pokazuje właśnie zrównoważony charakter wykorzystywania surowców rolnych do produkcji biogazu bez negatywnego wpływu na bezpieczeństwo żywnościowe. Szacuje się, że wykorzystanie biomasy pochodzenia rolniczego w biogazowniach rolniczych umożliwiło pozostawienie na terenach wiejskich około 220 mln zł, w tym około 190 mln zł z tytułu samych surowców. Pozostałą kwotę stanowią wpływy z tytułu podatków oraz zatrudnienia.

W ramach współpracy z resortem klimatu trwają prace nad przepisami mającymi na celu rozwój rynku biometanu w Polsce. Ten rodzaj paliwa gazowego, w tym na cele transportowe, może zwiększyć wykorzystanie potencjału surowcowego rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego. Szacuje się, że z każdego 1 mld m^3 wyprodukowanego biometanu na obszary wiejskie może trafić około 1,1 mld zł rocznie, w tym z tytułu samego pozyskania surowców – około 950 mln zł. Nie bez znaczenia są również przychody dla gmin z tytułu podatków, a także możliwości tworzenia miejsc pracy.

Rozwój produkcji biogazu/biometanu to nie tylko produkcja energii, lecz także wymierne korzyści dla ochrony środowiska i zmniejszenie śladu węglowego. Rolnicze wykorzystanie produktu pofermentacyjnego, powstającego w biogazowniach rolniczych, pozwala ograniczyć zużycie nawozów mineralnych oraz chemicznych środków ochrony roślin, a tym samym zmniejszyć koszty produkcji rolnej.

Produkcja biopaliw ciekłych w Polsce ukształtowała stabilny rynek zbytu na surowce rolne. Skala wykorzystywania produktów rolnych na cele paliwowe nie zagraża bezpieczeństwu żywnościowemu, natomiast umożliwia wsparcie krajowej produkcji paliw. Warto pamiętać, że wartości energetyczne wytwarzanych w Polsce biokomponentów pozwalają na zasilenie około miliona pojazdów. Uwzględniając potrzeby rynku spożywczego oraz ograniczenia wynikające z optymalnych warunków uprawy, w przypadku rzepaku istnieje niewielki potencjał do dalszego wzrostu jego wykorzystania. Znacznie większe rezerwy występują w produkcji surowców przeznaczonych do wytworzenia bioetanolu. W tym wypadku ograniczeniem jest jedynie rynek paliwowy i możliwości wykorzystania bioetanolu w benzynach, np. w formacie E10.

Powierzchnia gruntów rolnych wykorzystywanych pod uprawy energetyczne kształtuje się na poziomie około 6% powierzchni wszystkich użytków rolnych utrzymywanych w dobrej kulturze, co pozwala sądzić, że wykorzystanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej w Polsce odbywa się w sposób zrównoważony, bez zagrożenia dla produkcji żywności.

Należy również pamiętać, że dalsze wykorzystanie surowców rolnych na cele paliwowe będzie uzależnione od odpowiednich regulacji prawnych dotyczących sposobu realizacji narodowego celu wskaźnikowego. Większość przyjętych rozwiązań obowiązuje jedynie do końca 2022 r., stąd aktualnie trwają prace nad określeniem sposobu realizacji narodowego celu wskaźnikowego na kolejne lata.

Przed sektorem paliwowym, a tym samym również i przed sektorem rolnym stoją nowe wyzwania w zakresie rozwoju biopaliw zaawansowanych, wytwarzanych surowców nieżywnościowych. W ocenie resortu rolnictwa wszelkie zmiany w tym zakresie powinny odbywać się stopniowo, z uwzględnieniem potrzeb rolnictwa oraz przetwórstwa. W Polsce występują nadwyżki niewykorzystanych mocy wytwórczych biokomponentów, w szczególności bioetanolu. W 2021 r. moce wytwórcze bioetanolu wykorzystywane były w około 35%, natomiast w przypadku estrów metylowych – w około 72%.

Dużą szansą dla poprawy bezpieczeństwa energetycznego Polski przy jednoczesnym wsparciu sektora rolno-spożywczego jest rozwój biopaliw zaawansowanych, w szczególności biometanu. Tempo rozwoju tego sektora będzie uzależnione od poziomu wsparcia oraz mechanizmów umożliwiających wykorzystanie biometanu do realizacji narodowego celu wskaźnikowego.

Dziękuję, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Bardzo dziękuję.

A teraz poproszę o zabranie głosu pana Adama Stępnia, dyrektora generalnego Krajowej Izby Biopaliw oraz Polskiego Stowarzyszenia Producentów Oleju, i przedstawienie prezentacji. Bardzo proszę.

Członek zarządu Krajowej Izby Biopaliw i Pasz Białkowych Adam Stępień:

Szanowni panowie ministrowie, szanowni panowie przewodniczący, szanowni państwo, bardzo dziękuję przede wszystkim w imieniu Polskiej Koalicji Biopaliw i Pasz Białkowych za podjęcie tematu biopaliw w tym szczególnym gronie i na tym forum, jakim jest Komisja Rolnictwa, bo myślę, że temat jest niezwykle istotny dla polskiego rolnictwa.

Z dużą uwagą i przyjemnością wysłuchałem poprzednich prezentacji i po przedstawieniu swojej prezentacji pozwolę sobie też w kilku słowach odnieść się w szczególności do tego, o czym mówił pan minister Dziadzio. Również dziękuję bardzo panu ministrowi Romanowskiemu za ten wstęp, bo to stanowisko ministra rolnictwa potwierdza rolę sektora biopaliw w stabilizacji przychodów producentów rolnych.

Jeżeli mógłbym prosić o kolejny slajd. Tak na początek chciałem przypomnieć, dlaczego właściwie zwróciliśmy się do pana przewodniczącego Gwiazdowskiego z prośbą o zorganizowanie tego posiedzenia. Mówiąc o sektorze biopaliw – to jest taka krótka wizualizacja – mówimy o piramidzie, która osadza się przede wszystkim na producentach rolnych, których jest najwięcej. Tak jak pan minister Romanowski powiedział, bazujemy na polskich surowcach rolnych, które są dostarczane przez ponad 150 tys. gospodarstw. Te surowce trafiają do gorzelni rolniczych do produkcji alkoholu etylowego oraz do tłoczni oleju rzepakowego. Dopiero na samym końcu jest najbardziej widoczny element, tak można powiedzieć, czyli wytwórcy biokomponentów, ale to jest najmniejsza ilościowo część piramidy. To bardzo ważne, abyśmy mówiąc o biopaliwach, dyskutowali właśnie przede wszystkim o tym, jaki jest ich wpływ na rolnictwo, ale też na ochronę środowiska.

Natomiast w kontekście bezpieczeństwa energetycznego poprosiłbym o kolejny slajd. Wydaje się, że jest to szczególny czas na dyskusję na temat biopaliw, dlatego że biopaliwa to może być realny element planu dla rolnictwa, ale także element derusyfikacji gospodarki, o której mówił ostatnio pan premier Mateusz Morawiecki. Mamy bardzo unikalną sytuację pod względem surowcowym, bazujemy przede wszystkim na krajowych produktach pochodzenia rolniczego, w związku z tym nie jesteśmy zależni od importu, tak jak to bywa w niektórych krajach Unii Europejskiej.

W tym kontekście potencjał wytwórczy biokomponentów, który spokojnie szacujemy na około 1,5 mln ton estrów metylowych oraz ponad 700 tys. m^3, jest de facto alternatywą dla importu 2 mln ton ropy naftowej. Warto o tym pamiętać, bo, tak jak minister

wskazywał, już obecnie polskimi biopaliwami średniorocznie zasilanych jest milion aut, co oczywiście jest elementem budowania bezpieczeństwa energetycznego kraju.

Jeżeli chodzi o bieżącą sytuację formalnoprawną, to mieliśmy tu pewne wprowadzenie ze strony pana ministra Dziadzio. Oczywiście jest to sektor uregulowany, a więc to wszystko, co się dzieje na polskim rynku biopaliw, zależy wprost od tego, jak wygląda ustawa o biokomponentach i biopaliwach ciekłych. Jest to pewnego rodzaju wypadkowa – podaż i popyt to wysokość narodowego celu wskaźnikowego w połączeniu z tym, jak wygląda bieżąca sytuacja na rynku paliw ciekłych, oleju napędowego oraz biometanu, benzyn silnikowych.

Oczywiście to nie wszystko, dlatego że kluczowym elementem, który wprost determinuje, jaki jest udział krajowej produkcji rolnej i biokomponentowej, jest właśnie współczynnik redukcyjny. To jest taki element czy mechanizm pozwalający na pewne ograniczenie ilościowe stosowania biokomponentów podmiotom paliwowym, natomiast przy obowiązku stosowania co najmniej 70% krajowej produkcji w przypadku estrów metylowych i w przypadku etanolu stosowanego w benzynach silnikowych w co najmniej 60%.

Dodatkowo ważnym elementem prawnym, determinującym to, jak wygląda rynek biopaliw w Polsce, jest tak zwany mechanizm obligatoryjnego blendingu. Ten mechanizm działa w Polsce od roku 2017. To on pokazuje, jaki jest faktyczny udział biokomponentów w paliwach normatywnych. W chwili obecnej jest to E5, czyli benzyna z 5% dodatkiem bioetanolu, i B7, czyli olej napędowy z udziałem do 7%.

Tak jak pan minister Dziadzio wspomniał, jesteśmy w trakcie procesu nowelizacji ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, której założeniem jest implementacja do prawodawstwa krajowego przepisów nowej dyrektywy, określającej ramy dla tego rynku do roku 2030. Dyrektywa zakłada 14-procentowy udział energii odnawialnej w transporcie w perspektywie kolejnej dekady, tym niemniej ustawa oczywiście zawiera szereg elementów, które będą wprost wskazywać na to, jaki będzie kształt i funkcjonalność rynku biopaliw już od 1 stycznia 2023 r.

W związku z tym z dużym niepokojem obserwujemy postęp prac i czas realizacji poszczególnych etapów nad tą implementacją z uwagi na to, że brakuje nam zasadniczych elementów, które będą powodować, jaki będzie popyt i jaka będzie podaż krajowych biokomponentów już od 1 stycznia 2023 r. A więc jeżeli ustawa ma wejść w życie 1 stycznia 2023 r., a jej przyjęcie możliwe jest tak naprawdę przez Wysoką Izbę na jesieni tego roku, to oznacza bardzo dużą niewiadomą zarówno dla producentów rolnych, jak i wytwórców komponentów, jak również rodzi istotne ryzyko zapaści, jeżeli chodzi o dotychczasowy rozwój tej branży, o którym wspominał pan minister Romanowski.

Jednocześnie grożą nam bardzo istotne wzrosty kosztów realizacji narodowego celu wskaźnikowego, na co zapewne też wskazują podmioty paliwowe, realizujące NCW. Na pewno na to trzeba zwrócić uwagę, a w związku z tym istnieje potrzeba zastanowienia się nad odrębną ścieżką legislacyjną, tak aby kluczowe elementy, o których powiem za chwilę, mogły być uregulowane znacznie wcześniej. Chodzi o uregulowanie z wyprzedzeniem, aby wszyscy gracze rynkowi mogli się po prostu przygotować do sytuacji, która będzie miała miejsce od początku przyszłego roku.

Jeżeli chodzi o rynek biopaliw, to już powiem pokrótce, bo ten temat referował pan minister. Natomiast w ubiegłym roku przekroczyliśmy magiczną barierę 1 mln ton estrów wyprodukowanych w Polsce. Głównym surowcem jest olej rzepakowy, którego wykorzystano 880 tys. Jak państwo widzicie, ten rynek, ta produkcja rośnie nam dosyć spokojnie, ale stabilnie, wykorzystując przede wszystkim krajowy potencjał w zakresie uprawy rzepaku. W ubiegłym roku mieliśmy bardzo dobre zbiory, ponad 3,2 mln ton według GUS, co ma oczywiście bezpośrednie przełożenie na to, że ten potencjał w zakresie produkcji biopaliw możemy spokojnie wykorzystywać.

Jeśli chodzi o produkcję rzepaku, to też jest to bardzo istotna kwestia. Otóż ta nadwyżka, przeznaczona na cele wytwórcze biokomponentów, jeżeli chodzi o olej rzepakowy, to jest ilość, która została wygenerowana ekstra przez polskich producentów rolnych. Można tak powiedzieć, dlatego że rynek oleju rzepakowego nie jest tak duży, jeżeli chodzi o zapotrzebowanie spożywcze. Gdybyśmy tylko i wyłącznie spojrzeli na tę część, to ta czerwona linia wskazuje na potrzeby żywnościowe, a one zamykają się w grani-

cach 1–1,1 mln ton rzepaku; w przełożeniu na rynek oleju jest to około 400 tys. ton. Natomiast wszystko to, co zostało wygenerowane ponad, może bez ryzyka dla rynku żywnościowego zostać skierowane do budowania bezpieczeństwa żywnościowego.

Oczywiście jeżeli chodzi o przerób nasion rzepaku na cele wytwórcze biokomponentów i cele żywnościowe (w celu pozyskania oleju), to pamiętajmy również o tym, że wraz ze wzrostem przerobu nasion rzepaku w Polsce rośnie produkcja śruty i makucha, a więc wysokobiałkowych komponentów paszowych. Akurat na forum Komisji Rolnictwa nie muszę uzasadniać, jak duża jest potrzeba budowania bezpieczeństwa białkowego i paszowego. W ubiegłym roku członkowie Polskiego Stowarzyszenia Producentów Oleju produkowali ponad 1,9 mln ton wysokobiałkowych pasz rzepakowych, co jest największym wolumenem, jeżeli chodzi o krajowe dostawy tego typu komponentów na rynku polskim.

W przypadku bioetanolu również jest istotny progres w roku 2021. To pokazuje, że ten potencjał w przypadku otwarcia się rynku chociażby właśnie na E10, o którym wspominał pan minister, jest jak najbardziej do wykorzystania – przede wszystkim w zakresie własnej produkcji. W Polsce przekroczyliśmy w ubiegłym roku 330 tys. m^3 tej produkcji. Oczywiście bazujemy przede wszystkim na zbożach, głównie jest to kukurydza. Ten rynek szacujemy na około 1 mln ton, gdyż oprócz bezpośredniej produkcji w zakładach bioetanolowych również istotną częścią tego rynku są małe gorzelnie rolnicze – wówczas mówimy o surowcu jako alkoholu pochodzenia rolniczego, który nie jest wykazywany w danych KOWR.

Reasumując, jeśli chodzi o wpływ produkcji biopaliw na rynek surowców rolnych, to łączne zagospodarowanie surowców rolniczych w tym zakresie wynosi niecałe 3 mln ton, w związku z tym nie jest to ilość, która w jakikolwiek sposób wpływa na ryzyko żywnościowe, ale mocno wspomaga i stabilizuje przychody producentów rolnych.

Jeszcze jeden wątek rolniczy, jeżeli państwo pozwolicie, to wartość dodana, związana z produkcją pasz – już tylko i wyłącznie wskazując na wartość dodaną, związaną z biopaliwami. Zestawiając te dane, dotyczące produkcji estrów i bioetanolu, widzimy, że polskie zakłady rolno-spożywcze dzięki temu dostarczają na rynek ponad 1,5 mln ton pasz. To już jest tylko i wyłącznie przerób rzepaku na cele biopaliw oraz produkcja tzw. DDGS, czyli wywaru gorzelnianego.

Jeżeli chodzi o meritum, z którym zwracamy się do szanownej Komisji jako Polska Koalicja Biopaliw i Pasz Białkowych, to chcielibyśmy przede wszystkim zwrócić uwagę na konieczność systemowego zabezpieczenia popytu na surowce rolne, które generuje sektor biopaliw, poprzez maksymalne wykorzystanie limitu wynikającego z dyrektywy RED2. To jest ten element, który jest przedmiotem implementacji obecnie i projektu procedowanego w Ministerstwie Klimatu i Środowiska. Wydaje się, że jest tam przestrzeń, aby ten limit wynosił, niestety, nie maksymalnie 7%, jak to przewiduje dyrektywa, ale według danych i według naszych szacunków to może być 6,6%. Zatem ten nieznaczny wzrost, który wykorzysta ten cały czas nie do końca wykorzystany potencjał surowcowy w kraju, a jednocześnie umożliwi zwiększenie podaży rodzimego paliwa…

Natomiast ważnymi kwestiami, które będą pozwalały na skonsumowanie tego limitu czy tego celu, to jest przede wszystkim kontynuacja mechanizmu współczynnika redukcyjnego narodowego celu wskaźnikowego. Widzimy potrzebę wyodrębnienia, tak jak wspomniałem, tego elementu z projektu legislacyjnego. Z dwóch zasadniczych elementów głównie jest to oczywiście czas – i ta informacja, i ten zakres legislacji musi być wiadomy podmiotom paliwowym i wytwórcom biokomponentów znacznie wcześniej niż na jesieni tego roku.

Kolejnym zasadniczym elementem jest wdrożenie standardu E10, czyli zwiększenie udziału z maksymalnie 5% do 10% bioetanolu w benzynach. Nie jest to również innowacyjne rozwiązanie, jest ono stosowane w większości krajów Unii Europejskiej. W Polsce ten potencjał szacujemy na dodatkowe 200 tys.–250 tys. m^3 etanolu. Spokojnie jesteśmy w stanie krajową produkcją tę ilość benzyny zastąpić czy suplementować w kontekście bezpieczeństwa paliwowego.

Ważnym elementem stabilizującym jest również ograniczenie mechanizmu obligatoryjnego blendingu, o którym wspominałem w przypadku oleju napędowego, do estrów metylowych. W przypadku innych technologii, które są tutaj stosowane, takich jak

węglowodory ciekłe, generalnie HVO, bo tak się to w skrócie nazywa, nie jest w Europie produkowane z oleju rzepakowego. W związku z tym istnieje obawa, że brak takich reglamentacji spowoduje nadmierny import biokomponentu, który w Polsce nie jest wytwarzany, a na pewno nie jest wytwarzany z polskiego surowca.

Dlatego postulujemy, aby zastanowić się nad możliwością wyodrębnienia wszystkich tych kwestii, o których wspominam, w ramach małej nowelizacji ustawy o biokomponentach, a spokojnie pracować przez kolejne miesiące, o których wspominał pan minister Dziadzio, nad dużą i bardzo systemową implementacją dyrektywy.

Tak jak wspomniałem, E10 to jest zasadniczy element, który umożliwia podmiotom paliwowym zwiększenie ilości biokomponentów na rynku poprzez najprostszą i najtańszą formułę stosowania biopaliw, jaką jest blending w paliwach normatywnych. Ten potencjał, jeżeli chodzi o kukurydzę, to dobrze, szanowni państwo, wiecie – w ubiegłym roku przekroczyliśmy 7 mln ton. Polscy rolnicy doskonale sobie radzą z tym surowcem i myślę, że przy tym wykorzystaniu ziarna nie rodzi to ryzyka żywnościowego, ale istotnie wręcz wspomaga opłacalność i wolumen pasz wysokobiałkowych. Jesteśmy na to gotowi.

Natomiast jeszcze dodam, że jeżeli chodzi o szczegółowy zakres małej nowelizacji ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, to też już było przedmiotem wystąpień i pism do pani minister Anny Moskwy. Jest jeszcze kilka elementów, na które warto zwrócić uwagę. Myślę, że jest to nie tylko postulat branży biopaliw, ale również ważne kwestie dla podmiotów realizujących narodowy cel wskaźnikowy, a więc ustanowienie współczynnika redukcyjnego, ale także przedłużenie obowiązywania mechanizmu opłaty zastępczej, przynajmniej w okresie przejściowym, do roku 2024.

Ponadto mamy też problem, jeżeli chodzi o polską ustawę i kompatybilność tej ustawy z zasadami tak zwanych kryteriów zrównoważonego rozwoju. Istnieje uzasadniona obawa, która ma też przełożenie na projekt ustawy procedowany w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, że przepisy te są nieadekwatne do dokumentów poświadczających zrównoważony rozwój polskich biopaliw. To z kolei rodzi ryzyko, że Urząd Regulacji Energetyki – być może są z nami przedstawiciele URE i mogą to potwierdzić bądź zaprzeczyć – może mieć problem w zaliczeniu zrównoważonych biopaliw, spełniających warunki redukcji emisji gazów cieplarnianych, w ramach realizacji NCW za rok 2021. Ministerstwo Klimatu proponuje, aby to był przepis retroaktywny, natomiast wprowadzenie tego przepisu retroaktywnego w ustawie, która ma być przyjęta dopiero na jesieni, raczej nie zmieni postępowania Urzędu Regulacji Energetyki.

W związku z tym, że de facto rynek funkcjonuje w tak zwanym okresie przejściowym, to również wskazujemy na konieczność prolongowania limitu dla biokomponentów, które są wytwarzane z surowców odpadowych i pozostałości – mówimy tutaj w szczególności o zużytym oleju posmażalniczym. Jest ogromne ryzyko nadużyć w tym obszarze, zresztą to ryzyko zostało zdiagnozowane zarówno przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska, jak i przez Ministerstwo Finansów. Trwają analizy w Departamencie Zwalczania Przestępczości Ekonomicznej w tym kontekście. Nie jesteśmy gotowi, jeżeli chodzi o rozwiązania mitygacji tego ryzyka, dlatego warto przedłużyć ten limit, który obowiązuje w Polsce już od wielu lat.

Wdrożenie standardu E10, tak jak wspomniałem, to jest zasadniczy element, który uwolni największe ilości bioetanolu krajowego na rynku paliwowym. Wsłuchujemy się i włączamy to, co proponuje w ostatnim czasie minister rolnictwa i rozwoju wsi w zakresie zwiększenia możliwości wykorzystania polskich estrów w ramach biopaliw flotowych B20 bądź B100. Niestety są to biopaliwa nieurynkowione. Od 2011 r. przez kilka lat mieliśmy te oleje na rynku, natomiast w chwili obecnej one nie funkcjonują. Warto się nad tym w kontekście aktualnej sytuacji mocniej zastanowić, bo w ramach realizacji NCW rynek B100, czyli czystego biopaliwa, to jest w Polsce ponad 250 tys. ton. Nie wiem, czy stać nas chwilę obecną na to, żeby 250 tys. ton oleju napędowego, tak naprawdę pochodzenia biologicznego, sprzedawać tylko po to, aby zrealizować w ten sposób narodowy cel wskaźnikowy. Można to spokojnie urynkowić, właśnie chociażby w ramach B20.

Dziękuję bardzo. Kończąc, chciałem też zwrócić uwagę jeszcze raz na to, że jesteśmy w bardzo wyjątkowej sytuacji, jeżeli chodzi o bezpieczeństwo energetyczne, żywno-

ściowe. Uważam, że polscy rolnicy mają wiele do zaoferowania. W tym kontekście wykorzystajmy ten potencjał i apelujemy jeszcze raz o to, aby wyodrębnić te najważniejsze rzeczy związane z regulacją rynku już od 2023 r. w ramach odrębnej nowelizacji ustawy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Bardzo dziękuję.

Otwieram dyskusję. Proszę bardzo, kto z państwa posłów chciałby zabrać głos? Poseł przewodniczący Gwiazdowski? Tak? Nie. Czy ktoś z państwa posłów łączących się zdalnie? Czy ktoś z gości chce zabrać głos?

Proszę bardzo. Proszę się przedstawić.

Prezes zarządu Krajowego Zrzeszenia Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych Juliusz Młodecki:

Dziękuję bardzo. Witam państwa serdecznie. Nazywam się Juliusz Młodecki, jestem prezesem Krajowego Zrzeszenia Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych.

Na początek chcę powiedzieć, że w wystąpieniu Adama parę razy padło pojęcie „Polska Koalicja Biopaliw i Pasz Białkowych". Nie wiem, czy państwo macie orientację, że to jest rzeczywiście unikalne porozumienie producentów i przetwórców, przetwórców oleju i producentów biopaliw, które w pionowy sposób pozwala wspólnie realizować nasze interesy. Tego typu porozumienie branż jest chyba jedynym w naszym sektorze rolnym.

Bardzo dziękuję za dzisiejsze spotkanie i za to, że temat biopaliw został podjęty po raz kolejny, chyba po długim czasie. Kwestia biopaliw jest dla nas szalenie istotna, jest istotna dla 100 tys. rolników uprawiających rzepak. W prezentacji, którą mieliśmy przed chwilą okazję zobaczyć i której mogliśmy wysłuchać, mówimy o 3 mln ton surowców rolnych, które są przeznaczone na biokomponenty, ale to jest 2,2 mln ton rzepaku. To jest 60% do 70% rzepaku w zależności od zbiorów, który jest przerabiany na biopaliwa. Gdyby było jakiekolwiek zawirowanie w tym sektorze, ten rzepak nie znalazłby się na rynku, nie miałby miejsca na rynku, bo ta sytuacja dotyczy nie tylko polskiego rynku, ale dotyczy również rynku europejskiego. Przy tej produkcji, która teraz troszkę spadła, ale gdy mieliśmy 20 mln ton produkcji rzepaku w Europie, to blisko 12 mln ton było przeznaczanych na cele biopaliwowe.

A zatem dla nas są szalenie istotne właśnie wszelkie uregulowania prawne. Implementacja dyrektywy RED2 i już jej nowelizacja są bardzo istotne ze względu na pewną stabilizację, która jest nam potrzebna. Rolnictwo ma dość ryzyk związanych z przyrodą, niepotrzebne są rolnikom również pewne zawirowania prawne, które powodowałyby niepewność co do możliwości uprawy, a przede wszystkim co do zbytu naszych surowców. Te biopaliwa i regulacje prawne dla nas, dla producentów rolnych, dla tych 100 tys. głównie gospodarstw towarowych, są szalenie istotne.

Gdy rozpoczynaliśmy dyskusję o biopaliwach kilkanaście lat temu, prezentowaliśmy kilka punktów, dlaczego one są takie ważne. Dzisiaj, z dzisiejszej perspektywy, bardzo ważne są dwa elementy, które trzeba traktować łącznie. Przede wszystkim to jest bezpieczeństwo energetyczne, które w kontekście tego, co się dzieje w tej chwili za naszą wschodnią granicą, nabrało wymiaru nie do przecenienia.

Druga sprawa. Z produkcją biopaliw i w ogóle z przerobem rzepaku na olej wiąże się produkcja pasz białkowych. Bardzo wiele czasu i uwagi poświęcamy naszemu bezpieczeństwu białkowemu, również produkcji białek rodzimych. Przecież wiemy, że zdecydowana większość pasz białkowych oparta jest na importowanej soi GMO itd. Bez tego nie byłaby możliwa produkcja zwierzęca, ale my mamy taki rezerwuar przy tej ilości przerobu rzepaku. Poziom biopaliw reguluje dyrektywa RED 2, która w Polsce pozwala do 7% produkować biopaliwa i stosować ich dolewkę do oleju napędowego, co przekłada się na 3,5 mln ton rzepaku. My jesteśmy w stanie tyle rzepaku wyprodukować.

Szacujemy, że w minionym roku i w roku bieżącym zostało zasiane około 1 mln ha rzepaku. To są rekordowe powierzchnie miliona hektarów rzepaku. To są rekordowe powierzchnie. Było kilka przyczyn takiej sytuacji. Może to nie jest dzisiejszy temat, żeby o tym mówić, ale mamy jeszcze jakąś 10-procentową rezerwę – może 1 mln, może 1,1 mln ha rzepaku

możemy uprawiać w Polsce. To da nam stabilną produkcję rzędu 3,5 mln ton i zaspokojenie potrzeb rynku spożywczego – to był ten slajd z czerwoną linią, gdzie jest pokazane 1–1,1 mln ton rzepaku na cele spożywcze – plus reszta na cele przemysłowe. Jesteśmy w stanie tyle wyprodukować, ale musimy mieć bardzo stabilną sytuację, jeśli chodzi o regulacje prawne. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Bardzo dziękuję.

Czy ktoś z państwa chce jeszcze zabrać głos? Czy ktoś z państwa ministrów chciałby jeszcze zabrać też głos? Nie widzę, nie słyszę, zamykam dyskusję.

Szanowni państwo, na tym porządek dzienny został wyczerpany. Informuję, że protokół posiedzenia wraz z załączonym pełnym zapisem jego przebiegu będzie do wglądu w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu. Zamykam obrady.

Bardzo państwu dziękuję. Dziękuję bardzo państwu ministrom, dziękuję państwu, bo wcześniej była również pani minister. Dziękuję za przedstawiony materiał i za poświęcony czas. Bardzo dziękuję.